

چهارشنبه 17 تیر 15 رجب 8 ژوئیه

شب پانزدهم رجب و روز آن، یکی از شب‌ها و روزهای مهم سال است و برای عبادت پیشگان و عارفان، از ایام ویژه سال به حساب می‌آیند...

اعمال و عبادات پانزدهم رجب

شب پانزدهم رجب و روز آن، یکی از شب‌ها و روزهای مهم سال است و برای عبادت پیشگان و عارفان، از ایام ویژه سال به حساب می‌آیند.

درهای رحمت الهی در این شب و روز بر روی خلق گشوده می‌باشد و راه‌ها و درهای غضب الهی و بدفرجامی، بسته و یا بسیار کم رمق می‌باشد.

نبی مکرم اسلام(ص) درباره عظمت شب نیمه رجب فرمود: اذا كان ليله النصف من رجب امر الله تعالى خزان ديوان الخلائق و كتبه اعمالهم، فيقول لهم: انظروا في ديوان عبادي و كل سينه و جدتموها فامحوها و بدلوها حسنات.

یعنی: هرگاه شب نیمه رجب فرار رسد، خداوند سبحان به خزانه داران و کاتبان اعمال بندگان دستوری می‌دهد و به آنان می‌فرماید: در دفتر اعمال بندگان من نگاه کنید، هر گناه و بدی در آن دیدید، در این شب آن‌ها را محو کرده و تبدیل به حسنات نمایید.

هم چنین آن حضرت درباره روزه گرفتن روزهای 13، 14 و 15 و اقامه نماز و تهجد در شب‌های آن بسیار تأکید نمود و برای آن ثواب فراوانی بیان کرد.

احادیثی که درباره فضیلت نیمه رجب وارد شده اند، بسیارند و از حوصله این مختصر، خارج ولیکن چکیده اعمال آن را به اختصار بیان می‌کنم:

الف شب نیمه رجب.

اعمال عبادی این شب شریف عبارتند از: 1- غسل. 2- احیا و شب زنده داری. 3- زیارت امام حسین(ع). 4- شش رکعت نماز (به نحوی که در شب سیزدهم بیان شد). 5- سی رکعت نماز، که در هر رکعت، پس از حمد، ده بار سوره توحید (قل هو الله احد) قرائت گردد. 6- دوازده رکعت نماز، که در هر رکعت، سوره حمد، سوره توحید (قل هو الله احد)، سوره فلق (قل اعوذ برب الفلق)، سوره ناس (قل اعوذ برب الناس)، آیه الکرسی (الله لا اله الا هو الحي القيوم) و سوره قدر (انا انزلناه في ليله القدر) را چهار بار بخواند و پس از سلام نماز، چهار بار بخواند: الله الله ربي، لا اشرك به شيئا و لا اتخذ من دونه وليا. و هر چه می‌خواهد بخواند.

ب روز نیمه رجب

این روز، روز مبارکی است و اعمال عبادی آن عبارتند از: 1- غسل. 2- زیارت امام حسین(ع). 3- ده رکعت نماز سلمان فارسی(رض)، بدین گونه که در هر رکعت، پس از حمد، سه بار سوره توحید (قل هو الله احد) و سه بار سوره کافرون (قل يا ايها الكافرون) را قرائت کند و پس از هر سلام نماز، دست‌های خویش را بلند و بگوید: لا اله الا الله وحده لا شريك له، له الملك و له الحمد، يحيي و يميت و هو حي لا يموت بیده الخیر و هو علي كل شي قدير، الها احدا، فردا، صمدا، لم يتخذ صاحبه و لا ولدا.

4- چهار رکعت نماز بخواند و پس از سلام نماز، دست‌ها را پهن کند و بگوید: اللهم يا مذل كل جبار و يا معز المومنين انت كهفي ...

5- عمل "ام داوود" که مهمترین اعمال این روز شریف است.

هر کسی که می‌خواهد آن را انجام دهد، روزهای سیزده، چهارده و پانزدهم رجب را روزه بگیرد و در روز پانزدهم در نزدیکی ظهر، غسل کند و به هنگام ظهر، نماز ظهر و عصر را به جای آورد و نمازش را در جایی خلوت به جای آورده و کسی و یا چیزی وی را به خود مشغول نسازد و رکوع و سجود نماز را به نیکویی انجام دهد.

سپس به سوی قبله بنشیند و سوره حمد را صد بار، سوره توحید (قل هو الله احد) را صد بار، آیه الکرسی (لا اله الا هو الحي القيوم) ده بار و آن گاه سوره‌های ذیل را یکبار به طور کامل بخواند: سوره انعام، سوره بني اسرائيل، سوره كهف، سوره لقمان، سوره يس، سوره صافات، سوره فصلت (حم)، سوره شوري (حم، عسق)، سوره دخان (حم)، سوره فتح (انا فتحناك لك)، سوره واقعه، سوره ملك (تبارك الذي)، سوره قلم (ن و القلم)، سوره انشقاق (اذا السماء انشقت) و ما بعدش تا آخر قرآن کریم را بخواند و چون از خواندن آیات قرآن، فراغت حاصل کرد، در حالی که به سمت قبله است، این دعا را بخواند: صدق الله العظيم، الذي لا اله الا هو الحي ...

پس از دعا، بر زمین سجده کند و دو طرف صورت خود را بر خاک گذارد و بگوید: اللهم لك سجدت و بك امنت، فارحم ذلّي و فاقتي و اجتهادي و تضرّعي و مسكنتي و فقري اليك يا ربّ.

در این حال، کوشش نما که اشکی از چشمانت جاری شود، اگر چه اندک باشد و این علامت استجاب می‌باشد.

گفتنی است که عمل "ام داوود" را امام صادق(ع) به "ام خالد بربریه" مادر رضاعی خود و مادر داوود بن حسن مثنی بن امام حسن مجتبی(ع) آموخت و آن زن صالحه این عمل را در نیمه رجب انجام داد و از خداوند متعال مسئلت کرد، که فرزندش داوود بن حسن مثنی را از حبس و شکنجه منصور دوانقی (دومین خلیفه عباسی) رهایی بخشد. چیزی نگذشت که فرزندش از حبس منصور در عراق رهایی یافت و در نزد مادرش در مدینه حاضر گشت. آن گاه، داوود به همراه مادرش ام خالد بربریه، جهت عرض تقدیر و تشکر به محضر امام صادق(ع) حضور یافتند و امام صادق(ع) به وی فرمود: منصور دوانقی شبی [همان شبی که ام داوود دعا کرد] امیرمؤمنان علی(ع) را در خواب دید و آن حضرت به منصور فرمود: فرزندم را آزاد گردان و الا تو را در آتش می اندازم. منصور، پایین پایش را نگه کرد و دید پر از آتش فروزان است. از خواب بیدار شد و بدنش به لرزه درآمد و در همان حال دستور آزادی تو را صادر کرد.

ازدواج حضرت علی (ع) با فاطمه زهرا(س) سال 2 قمری.

درباره تاریخ ازدواج حضرت علی(ع) با فاطمه زهرا(س)، اتفاق نظری میان مورخان و سیره نگاران نیست. برخی آن را در شب 21 ماه محرم، برخی در نیمه رجب و برخی دیگر در ماه ذی الحجه بیان کرده اند و چون مشهور علمای ما، شب 21 محرم را انتخاب کرده اند، بدین لحاظ، این واقعه میمون و مبارک را، به خواست خدای متعال در مناسبات ماه محرم بیان خواهیم کرد.

تغییر قبله مسلمانان سال دوم هجری قمری.

پیامبر اکرم(ص) پیش از هجرت، ایامی که در مکه معظمه حضور داشتند، نمازهای خویش را به سمت بیت المقدس، واقع در فلسطین به جای می آوردند، ولیکن طوری می ایستاد که کعبه معظمه، میان وی و بیت المقدس قرار می گرفت و در واقع، به صورتی نماز می خواند که کعبه و بیت المقدس، هر دو، قبله وی قرار می گرفتند. پس از هجرت به مدینه منوره، از ربیع الاول سال اول تا نیمه رجب سال دوم هجری، به مدت هفده ماه، به سوی بیت المقدس نماز می گذارد و سایر مسلمانان نیز به پیروی از آن حضرت، به آن سمت عبادت می کردند. در مدینه، یهودیان فراوانی زندگی می کردند و برخی از آنان، مسلمانان و به ویژه حضرت محمد(ص) را سرزنش کرده و می گفتند: شما تابع قبله مائید.

پیامبر(ص)، از این جهت اندوهناک بود و به آفاق آسمان ها نظر می کرد و منتظر امر پروردگار منان بود. سرانجام در نیمه رجب سال دوم، هنگامی که آن حضرت در مسجد "بنی سالم" مشغول نماز ظهر بود و دو رکعت آن را به سمت بیت المقدس به جای آورده بود، جبرئیل امین فرود آمد و بازوی مبارکش را گرفت و او را به جانب کعبه برگردانید. مسلمانان که شاهد گردش پیامبر(ص) به سمت کعبه بودند، برخی تبعیت کرده و به سوی کعبه برگشتند و برخی دیگر، متوجه قضایا نشده و هم چنان به سوی بیت المقدس نماز گزارند، تا این که نماز تمام شد و پیامبر(ص) خبر نویدبخش تغییر قبله را به آگاهی همگان رسانید.

چون نماز پیامبر(ص) و برخی از مسلمانان، در یک وقت به دو قبله خوانده شد، مسجد بنی سالم، به مسجد "ذی القبلتین" شهرت یافت.

در آن هنگام این آیه شریفه بر رسول خدا(ص) نازل شد: **قَدْ تَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلْتُوَلِّينَا قِبْلَةً تَرْضَاهَا، قَوْلًا وَجْهَكَ سَطَرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَ حَيْثُ مَا كُنْتُمْ قُولُوا وُجُوهَكُمْ سَطْرَهُ ...**

یعنی: نگاه های انتظار آمیز تو را به سوی آسمان [برای تعیین قبله] می بینیم. اکنون تو را به سوی قبله ای که از آن خشنود باشی، باز می گردانیم. پس روی خود را به سوی مسجد الحرام کن و هر جا باشید، روی خود را به سوی آن بگردانید... از آن پس، کعبه و مسجدالحرام، قبله گاه مسلمانان شد و از هر کجا عالم به سوی آن عبادت می کنند. شیخ مفید، تغییر قبله را از نماز عصر ذکر کرد.

هلاکت معاویه بن ابی سفیان سال 60 هجری قمری.

معاویه بن ابی سفیان (صخر) بن حرب بن امیه، بیست و شش و یا بیست و دو سال پیش از هجرت نبوی، در مکه معظمه و در خانه پدرش ابوسفیان و یا خانه عتبه بن ربیع، از زنی انتقام جو و عقده گشا به نام "هند بنت عتبه"، معروف به هند جگرخوار زاییده شد.

خانواده ابوسفیان، در دشمنی با پیامبر(ص) و انکار دین مبین اسلام و راه اندازی جنگ های گوناگون بر ضد مسلمانان و ایجاد فتنه و فساد و کشتار، معروف می باشند. به ویژه کردار زشت هند، مادر معاویه در مثله کردن بدن غرقه به خون حضرت حمزه سیدالشهدا(ع) و بیرون آوردن جگر وی و خوردن آن، بیش از همه، آنان را رسوا و در نزد همگان بی مقدار نمود.

به هر روی، معاویه در زمان عمر بن خطاب به حکومت شام دست یافت و در عصر عثمان بن عفان بر اقتدار خویش افزود و پس از کشته شدن عثمان و انتخاب حضرت علی(ع) به خلافت اسلامی، از پیروی خلیفه منتخب مسلمانان سرباز زد و پرچم مخالفت برگرفت و با تمام توان خویش، به مبارزه برخاست و جنگ بزرگ صفین را پی ریزی کرد و پس از شهادت حضرت علی(ع)، با خلافت مقبول امام حسن(ع) نیز به مبارزه همه جانبه پرداخت و سرانجام آن حضرت را با صلح تحمیلی از قدرت کنار زد و یکه تاز میدان شد و از آن زمان، به مدت بیست سال، خلافت مسلمانان را بر عهده داشت.

در این مدت، جنایات فراوانی مرتکب گردید و قتل و کشتار زیادی به عمل آورد. سرانجام در 86 و یا 82 سالگی در دمشق وفات یافت و در همین شهر، دفن گردید.

مورخان، تاریخ وفاتش را ماه رجب سال 60 قمری می دانند ولیکن در روز وفاتش اختلاف دارند. برخی چهارم، برخی پانزدهم و برخی بیست و دوم این ماه را روز وفاتش می دانند. ولیکن روز پانزدهم رجب، به روز وفات وی معروف شده است.

وفات حضرت زینب کبری(س) سال 62 هجری قمری.

حضرت زینب(س) در سال ششم و به روایتی در سال پنجم قمری، دو سال پس از تولد امام حسین(ع)، در حیات جدش حضرت محمد(ص)، در مدینه منوره دیده به جهان گشود.

پدرش امیرمؤمنان علی بن ابی طالب(ع) و مادرش فاطمه زهرا(س) دختر رسول گرامی اسلام(ص) می باشند. وی در خانواده ای دیده به جهان گشود که مهبط جبرئیل امین و محل نزول وحی و ارتباط با ذات باری تعالی بود؛ همان خانواده و بیتی که به گواهی قرآن مجید، ساکنان آن همگی پاک و پاکیزه و معصوم می باشند. زیرا جدش حضرت محمد(ص)، پدرش حضرت علی مرتضی(ع)، مادرش فاطمه زهرا(س)، برادرانش امام حسن مجتبی(ع) و امام حسین سیدالشهدا(ع)، بودند که پنج تن آل عبا می باشند و انس و جنّ و فرشتگان به نام نامی آنان افتخار و تبرک می کنند.

به هر روی، این کودک سعادتمند، در خردسالی مادرش را از دست داد و در خانه خویش، به جای مادر مهربان مورد احترام همگان قرار گرفت.

وی در سنین جوانی از میان خواستگاران متعدد، با اذن و اجازه پدر ارجمندش حضرت علی(ع)، پسر عمویش عبدالله بن جعفر را که جوانی اصیل، شرافتمند، دلیر، متعهد و سخاوتمند بود، پذیرفت و به عقد و نکاح وی درآمد و در خانه وی دارای فرزندان چند شد، که وجود دو تن از آن ها، قطعی و مورد اتفاق است و آن دو عبارتند از عون اکبر، که در کربلا شهید شد و امّ کلثوم که به ازدواج پسرعمویش درآمد. غیر از آن دو، نام فرزندان دیگری چون علی، عبدالله، عباس، جعفر و محمد نیز گفته شده است، که مورد اتفاق جمعی نیست.

حضرت زینب(س) با این که به خانه همسرش نقل مکان کرده بود، ولی هیچ گاه خانواده پدری خویش را ترک نکرد و در تمام رویدادها و حوادث کوچک و بزرگ در کنار پدر مهربان و برادران ارجمندش امام حسن(ع) و امام حسین(ع) بود و در واقع، پس از حضرت زهرا(س) رهبری زنان متعهد و ولایتمدار را بر عهده داشت و آن را به نیکی و شایستگی تمام اداره می نمود.

اوج ایثارگری، فداکاری و کمالات روحی وی در واقعه کربلا به منصف ظهور رسید. حضرت زینب(س) تا هنگامی که برادرش امام حسین(ع) زنده بود، مشاور و مایه دلگرمی آن حضرت بود و با این که فرزندی از وی به نام عون بن عبدالله در صحنه کربلا به شهادت رسیده بود، در عین حال تلاش فراوانی به عمل آورده که روحیه رزمی ابا عبدالله الحسین(ع) را با رفتار و گفتار خویش تقویت کرده و خاطر آن جناب را از بازماندگان، آسوده نماید. پس از شهادت امام حسین(ع) فصل نوینی در حیات سیاسی و اجتماعی حضرت زینب(س) آغاز گردید و وی با سرپرستی اسیران و بازماندگان شهیدان کربلا و تحمل اسارت کوفه و شام و خواندن خطبه های غرّا در مجلس عبیدالله بن زیاد در کوفه و در مجلس یزید بن معاویه در شام، قیام برادرش امام حسین(ع) را به کمال رسانید و به افشاگری حکومت جائرانه یزید پرداخت و چنان صحنه را بر وی تنگ کرد که یزید با تمام تکبرها و غرورهای شیطانیش، سر تسلیم فرود آورد و از کشتن امام حسین(ع) و یارانش اظهار ندامت کرد و آن را به گردن عبیدالله بن زیاد انداخت و بدین لحاظ در صدد دلجویی از اسیران و بازماندگان واقعه کربلا برآمد و آنان را محترمانه به مدینه منوره برگردانید. حضرت زینب(س) پس از بازگشت به مدینه، بر اثر داغ از دست دادن عزیزان و اندوه بی پایان واقعه کربلا، از نظر جسمی روز به روز ضعیفتر می شد و توان خویش را از دست می داد و سرانجام پس از هیجده ماه و پنج روز از واقعه کربلا و در 56 سالگی، در 15 رجب سال 62 قمری وفات یافت.

محل وفات اندوهبار و به تبع آن، محل دفن بدن مطهرش، چندان مورد اتفاق مورخان و سیره نگاران نیست. برخی آن را در مدینه، برخی در شام و برخی در مصر می دانند.

هم اکنون، غیر از قاهره مصر که بارگاه مجللی به نام وی وجود دارد و مزار دوستداران اهل بیت(ع) در شمال آفریقا است، در حاشیه جنوبی شهر دمشق [پایتخت سوریه] و در شهرک زینبیه نیز زیارتگاه باشکوهی وجود دارد که شیعیان و دوستداران اهل بیت(ع) از سراسر دنیا برای زیارت قبر مطهر آن بانوی بزرگ علوی و فاطمی، بدانجا می روند و با خواندن فاتحه و قرائت قرآن، بر روح بلند دختر امیرمؤمنان(ع)، یعنی حضرت زینب کبری(س) درود و سلام می فرستند.

شهادت امام جعفر صادق(ع) سال 148 هجری قمری.

درباره شهادت امام شیعیان شیعیان، حضرت ابی عبدالله امام جعفر صادق(ع)، دو روایت ذکر شده است. روایت نخست، دلالت دارد که آن حضرت در 25 شوال، به شهادت رسید و روایت دوم می گوید که در نیمه رجب سال 148 قمری، به واسطه زهری که از سوی منصور دوانقی (دومین خلیفه عباسی) به وی خورانیده شد، مسموم و پس از چند روز بیماری به شهادت رسید.

چون نظر مشهور و معروف علمای شیعه، روایت نخست است و اکثر آنان قائلند که آن حضرت در 25 شوال به شهادت رسید، انشاءالله در بخش رویدادهای شوال، درباره شهادتش توضیح بیشتری خواهیم داد.

در گذشت مرحوم حاج میرزا احمد نجفی زنجانی در سال 1361 هجری شمسی

مرحوم حاج میرزا احمد نجفی زنجانی معروف به معصومی استاد پر آوازه خطوط نسخ و ثلث در سال 1361 هجری شمسی دار فانی را وداع گفت. این هنر مند باذوق ایرانی در مدرسه مرتضویه نجف تحصیل کرد و بعد از ورود به حوزه علمیه این شهر همزمان با تحصیل علوم دینی تعلیم هنر خطاطی و خوشنویسی را به گونه ای جدی دنبال نمود کتاب خصائص زینبیه اولین اثری است که با خط وی در چاپخانه سنتی به چاپ رسید و مرحوم زنجانی به هنگام کتابت این اثر سیزده سال داشت از این استاد برجسته هنر خطاطی حدود یکصد و ده جلد کتاب و پنج نسخه قرآن مجید و پیش از 250 کتیبه برای مساجد و تکایا و آثار باستانی به یادگار مانده است کتیبه های امام رضا (ع) و دانشگاه تهران از معروفترین آثار خوشنویسی و خطاطی استاد نجفی

زنجانیب است .

درگذشت مرحوم آیت الله زبانی امثلی عالم و مجاهد در سال 1354 هجری شمسی

مرحوم آیت الله زبانی امثلی عالم و مجاهد معاصر ایران در سال 1354 هجری شمسی وفات یافت. وی در خانواده ای روحانی و متدین از اهالی قم به دنیا آمد و همانجا بود که تحصیلات دینی را آغاز کرد. این عالم مبارز سالهای متمادی در راه حفظ اسلام و ارزشهای متعالی آن جانفشانی کرد و برای استمرار حکومت همچون سایر همراهان و یاران جان برکف امام راحل لحظه ای دست از تلاش بر نداشت بطوریکه زندگی سراسر مبارزه و تبعید و شکنجه خود را وقف اعتلای اسلام و قرآن نمود.